

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint
TELEFON 14 SZ.

Főmunkatársak
KISS GYULA BERCSÉNYI JÓZSEF

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK

Megjelen vasárnap
Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K

Báró Vojnits István ünneplése.

A képviselői megbízó-levél átadása Budapesten 1910 június 21-én.

Sok szép és lelkes ünneplésnek voltunk már tanúi; a szeretetnek, ragaszkodásnak nyilvánulásait a közélet terén szereplő egyéniségek irányában sokszor láttuk; de az odaadó lelkes szeretetnek olyan kitöréseit, amelyet báró Vojnits István szeretett képviselőnknek, megyénk kimagasló nagy fiának, az országos nemzeti munkapárt alelnökének ünnepeltetésén láttunk: csak az olyan férfi tudja a lelkekből-szívekből kiváltani, a ki testestől-lelekestől összeforrott azokkal akiket képvisel és akik mint választói nemcsak örökké büszkéek arra, hogy ily kiváló egyéniséget nevezhetnek képviselőjüknek, de akik maguk is képviselőjüknek lebilincselő szeretetreméltósága és egyéniségének varázsa alatt állanak!

Ezért mondhatta joggal báró Vojnits: „Ha ránézek erre a gárdára, tudom, hogy vakon követ és követi a zászlót, melyet vezéreink lobogtatnak!”

De nem akarok az események elébe vágni; elmondom egyszerűen és röviden mindazt amit láttam, hogy azok, akik nem jöhettek el, legalább gyenge és halvány képet alkothassanak arról a ragyogóan pazar estélyről, amelyet báró Vojnits István a küldöttség tiszteletére a Hungáriában adott.

A verbász-kulai választókerületnek mintegy 100 tagu küldöttsége vitte Budapestre báró Vojnits István megbízó levelét. A küldöttségben minden község méltóan volt képviselve. A választópolgárok nemcsak önként és azonnal jelentkeztek, hogy részt vesznek a küldöttségben, de még nagyobb számmal utaztak Budapestre, mint a hányan jelentkeztek. Ez a lelkesedésnek jele, mert a választópolgárok megmutatták, hogy sem időt, sem költséget nem kíméltek, midőn arról volt szó, hogy képviselőjük előtt a megbízó levél ünnepies átadása alkalomával megjelenjenek.

A küldöttség este 8 órakor a Venezia kávéházból — ahol a gyülekezés volt — dr. Schneider Károly választási elnök és dr. Récei Ede kerületi pártelnökkel az élén a Hungaria nagyszállóba vonult és annak fogadó termében várta be báró Vojnits

Istvánt, ki bajsai Vojnits Sándor Szabadka képviselőjének és Dr. Récei Edének kíséretében jelent meg.

Hatalmas éljenzés és tapsvihár fogadta daliás képviselőnket s midőn a nagy éljenzés megszűnt, dr. Schneider Károly kulai ügyvéd, a volt választási elnök, kezében a díszes piros börtáskában elhelyezett mandátummal, a következő nagyhatású, magvas beszédet intézte báró Vojnits Istvánhoz:

Méltóságos báró úr! Igen tisztelt és szeretett képviselőnk! Mint az újverbászi országgyűlési képviselő választókerület választói jelenünk meg Méltóságod előtt, hogy ezen kerület képviselői megbízó levelét átadjuk.

Különös örömmre szolgál, hogy nekem jutott a szerencse, hogy ezen a választók bizalmából nyert mandátumot átadhatom méltóságodnak.

Ezen örömezés fokozódik, ha visszagondolok arra, hogy az újverbászi választókerület választóinak bizalma már ismételtelen nyilvánult meg szeretett képviselőjük iránt.

Midőn az utóbbi alkalommal is oly fényesen nyilatkozott meg ezen bizalom, ezzel kifejezést akartak adni annak az őszinte nagy szeretetnek, annak az őszinte hálás, hű és lelkes ragaszkodásnak, melylyel ezen választókerület választói méltóságod személye iránt viseltetnek, de kifejezést akartak adni annak a lelkük mélyén rejlő őszinte meggyőződésüknek, hogy oly férfit kell megajándékozni képviselőjükkel, aki államférfiúi magas hivatottságánál, kiváló tehetségénél, nemes gondolkodásánál, politikai súlyánál, törhetlen hazafiságánál és tántoríthatlan elvhűségénél fogva, hivatva van az ország legjobbjával vállatva az ország súlyos bajain segíteni, hogy a parlament rendszeres munkaképessége, a parlament munkarendje helyreálljon és a nemzeti alkotó munka végre megkezdődjék.

Midőn a választók bizalma ez alkalommal is fényesen nyilatkozott méltóságod iránt, ezzel csak önmagukat tisztelték meg, mert átérték, hogy oly férfit ruháztak fel bizalmukkal, aki a szabadelvűség és haladás eszméiért folytatott küzdelmekben velük együtt érez, velük együtt gondolkozik, mert a mi győzelmünk a szabadelvűség győzelme, a mi győzelmünk a haladás győzelme.

És most midőn ezen fényesen szerzett mandátumot méltóságodnak átadom, csak azt kívánjuk, hogy adjon erőt és kitartást méltóságodnak azon tudat, hogy a szabadelvűség és a haladás eszméiért folytatott nemes küzdelmében választói mindenkor együtt éreznek; adjon erőt és kitartást azon tudat, hogy hazafias működésében választóinak tántoríthatlan bizalma, hűsége és soha el nem muló szeretete támogatni fogja.

A szónoki hévvel előadott lelkes beszéd alatt és különösen a befejezése után elemi erővel tört ki az éljenzés és taps, melynek lecsillapultával báró Vojnits István a következő beszédet intézte a küldöttséghez:

Mélyen tisztelt uraim! Kedves barátaim! Hátalélt szívvel köszönöm, hogy feljövetelekkel megtiszteltek. Köszönöm azon őszinte, meleg szavakat, melyeket a választási elnök úr, az én kedves barátom az önök nevében kifejezett. Jól tudom, hogy az a kapocs, amely zászlónk újabb kibontásakor létrejött, nem mai keletű, hanem évtizedekre nyúl vissza. Ne kívánják, tisztelt uraim, hogy most hosszabb beszédet mondjak. Hiszen önök ismerik elveimet, céljaimat. Programbeszédeimben részletesen elmondtam azokat. De azért egy kijelentést meg kell tennem. Két érzésnek hatása alatt állok. Az egyik érzés azt sugalja nekem, hogy az ország érdekeit, az állam nagy céljait kell szolgálnom, a másik, hogy a választókerület jogosult törekvéseit elő kell mozdítanom. Legyenek róla meggyőződve tisztelt uraim, hogy én mindenkor hű fia leszek kerületeteknek.

Az önök hűsége, lelkes támogatása jóleső érzéssel tölt el. Tudom, látom, hogy önöknek, céljaink elérésére való támogatásnak bátorítására, biztatására szükség nincs. Ha ránézek erre a gárdára, tudom, hogy vakon követ és követi a zászlót, melyet vezéreink lobogtatnak.

Ismételtelen köszönöm lelkes támogatásukat és megjelenésüket.

E szívhez szóló beszéd után, melyet percekig tartó éljenzés és taps követte, báró Vojnits István minden egyes küldöttségi taggal kezét fogott és rövid beszélgetés után eltávozott, hogy a miniszterelnök urat és a kormány tagjait fogadja, akik a küldöttség tiszteletére rendezett vacsorán csakhamar megjelentek. Addig a küldöttség tagjai a Hungaria külön éttermében, a terített asztaloknál a helyeiket kiszemelve, bevárták a magas vendégek érkezését.

Hatalmas éljenzés fogadta gróf Khuen-Héderváry miniszterelnököt, ki báró Vojnits István továbbá Hieronymi Károly, gróf Serényi, Hazay miniszterek, az államtitkárok és bács megyei képviselők kíséretében jelent meg és az asztalfőn elfoglalta a helyét. Ezután foglalt helyet a küldöttség.

A miniszterelnöktől jobbra ültek: báró Vojnits István, Hazay honvédelmi miniszter, dr. Récei Ede kerületi pártelnök, gróf Serényi földművelési mi-

nister — szemben dr. Buday Pál kulai főszolgabíró — Rohonyi Gyula igazságügyi államtitkár, Kazy földművelésügyi államtitkár, Sándor János nyug. államtitkár, Latinovits Pál ny. főispán, Vermes Béla, bajsai Vojnits Sándor; a miniszterelnöktől balra ültek: Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter, dr. Schneider Károly v. választási elnök, báró Gromon Dezső ny. államtitkár és képviselő, — szemben Boberity Milán kulai g.k. szerb esperesplebános — dr. Sirsich topolyai közjegyző v. választási helyettes elnök, Karácson Lajos honv. államtitkár, dr. Göttsche Frigyes hely. vál. elnök, dr. Slezák Lajos Ujvidék képviselője — és a bácskai képviselők majdnem teljes számban.

Egyébként a küldöttség tagjai tettségük szerint foglalták el helyeiket.

Az étrend a következő volt:

Zöldborsó leves
Paradicsommal párolt süllő
Angol bélszín finom főzelékekkel
Idei sült liba
Fejes és ugorka saláta
Marquise jeges bomba
Roquefort és Pusztai-Döry
Szamóca és málna
Fekete kávé.

Kőbányai udvari sör
Pannonhalmi fehérbor
Keceli Burgundi vörös
François Transsylvania pezsgő
Likőrök.

Bár olyanforma megállapodás volt, hogy felköszöntők nem lesznek, a házigazda és magas vendégei — a küldöttség öröme — nem ragaszkodtak a megállapodáshoz és érdekes-nél-érdekesebb felszólalásokban gyönyörködhattunk. A negyedik fogásnál felállt báró Vojnits István és gróf Khuen-Héderváry miniszterelnököt melegen üdvözölve, örömeinek adott kifejezést, hogy Bácskai megyének óriási többsége mindenben osztja a miniszterelnök politikai álláspontját. A politikai vonatkozású nagyhatású felköszöntőt tomboló tapsvihár, farengető éljen követte; a küldöttség tagjai felálltak és úgy tapsoltak gróf Khuen-Héderváry miniszterelnöknek, ki láthatólag meg volt hatva az őszinte felkésedés ilyen elemi erejű kitörésétől.

Ezután gróf Khuen-Héderváry emlékedett szólásra, köszönetet mondva kedves barátjának, báró Vojnits Istvánnak szívből eredő szavaiért. A szeretet, mely Bácskai megyéhez fűzi régi keletű; Bácskai megyét arról ismerik, hogy könnyű szívű, jókedvű, mulatni vágyó. De azért sohasem feledkezik meg arról amivel az országnak tartozik. Bácskai megye mindig első helyen áll ott is, ahol komoly, hasznos munkáról van szó. Ennek legkésebb bizonyítéka báró Vojnits István, ő reá és hű kerületére emelem poharamat! Ezzel fejezi be a miniszterelnök nagyhatású felköszöntőjét, mely után felzúg a taps és éljen!

Ezután még a következő sorrendben hangzottak el nagy tetszéssel fogadott felköszöntők:

Gróf Khuen-Héderváry a bácskai nőről magasztalólag megemlékezve, báró Vojnits István édesanyjára üritette poharát.

Hieronymi kereskedelemügyi miniszter báró Vojnits Istvánra, mint poli-

tikusra és politikai jövőjére emeli poharát.

Báró Vojnits István a megjelent miniszterekre, államtitkárokra és képviselőkre üriti poharát.

Dr. Récsei Ede Hieronymi és Hazai miniszterekre mondott eszmegazdag és hatásos felköszöntőt.

Boberity Milán kulai szerb esperesplebános, a mindenki előtt rendkívül rokonszenves volt bácskai főispánra báró Gromon Dezső ny. államtitkár, bácskai városi képviselőre mondott nagyhatású felköszöntőt.

Gróf Khuen-Héderváry Rohonyi államtitkárt éltette.

Rohonyi megköszönte a miniszterelnök kitüntető szavait és kívánja, hogy a 67-es zászlót a bácskaiak mindig győzelemre vezessék.

Dr. Schneider Károly kulai ügyvéd, v. választ. elnök igen érdekes és rég mult időkbe visszaillesztő felszólalásában felemlíti, hogy hárman vannak e banketten, akik néhai Korbai Károly kulai ügyvéd irodájából kerültek ki: Rohonyi államtitkár, ő és dr. Récsei Ede. Azután Hieronymi miniszternek emlékezetébe idézi egy a Ferencz József csatornán tett útja alkalmával 30-35 év előtt Torzsán mondott beszédét, melyet jól megjegyzett és a melynek lényege, hogy törekedjünk anyagi gyarapodásra, mert csak a gazdag nemzet lehet igazán nagy, szabad és független. Hatásos felszólalását a megjelent miniszterek éltetésével fejezi be.

Hazay honvédelmi miniszter igazi katonás és talpraesett modorban szólalt fel és egy megjegyzése nagy derűtséget okozott.

Mi katonák — ugymond — ha valakit meg akarunk tisztelni, akkor díszmenetet rendezünk neki. Indítványozom, hogy pohárral a kézben, egyenkint vonuljunk el a miniszterelnök úr előtt és úgy tisztelegjünk előtte! — Nagy örömmel és éljenzéssel állt fel egyszerre négy nagy asztaltól mintegy 140 ember és szép sorjában egyenkint elvonultunk a rendkívül nyájas és jókedvű miniszterelnök előtt, ki mindenkivel kocintott. Ezután mindenki elfoglalta régi helyét.

Gróf Khuen-Héderváry állt fel ezután és nagyhatású beszédben éltette a távollevő gróf Tisza Istvánt. A felköszöntőt zúgó tapsvihár követte és hosszasan éljenzették gróf Tiszát.

Báró Gromon Dezső meghatóan beszélt és a legutóbbi választásról egy kis epizódot ilyformán mondott el: Egy tóvárosi német választóját megkérdezte a váiasztás várható eredménye felől, mire a jó Vetter ilyeténképen felelt: I mán mer werns „packe.“ Hát csakugyan „packolták“ és megbirkóztak az egész megyében az ellenzékkel! Poharát a bácskaiakra üritette!

Már éjjeli 2 óra volt, amikor Vojnits báró bejelentette, hogy a miniszterelnök úr távozni készül és megköszönte úgy a maga, mint választói, vendégei nevében, hogy az estélyen megjelent.

Gróf Khuen-Héderváry erre újra felszólalt, magasztalva báró Vojnits István kiváló államférfiúi képességeit és szívélyes szavakkal elbucszott a

kitünő és figyelmes házigazdától és az egész társaságtól.

Mindenki felállt helyéről és éljenzve, tapsolva bucsuzott Magyarországi miniszterelnökétől, ki báró Vojnits István és a kormány tagjainak kíséretében elhagyta a termet.

A társaság erre széteszlott, magával vive egy örökké emlékezetesen szép estélynek ragyogó benyomásait!

A küldöttség hálás báró Vojnits István képviselőnknek ezért a fényes estélyért, melyen közvetlen közelből láthattuk, hogy kicsoda fent báró Vojnits István, de fent is megláthaták, hogy kicsoda nekünk báró Vojnits István!

Bácskai

Beszámoló

a helybeli iparostanonciskola 1909-1910-iki tanévéről.

A beiratások 1909. évi szeptember 20-án kezdődtek és 1910 május 10-én volt az utolsó beiratás, amidőn az 1909-1910-ik tanévi létszámot 204 tanulóval lezártuk. A tanítás megszakitás nélkül folyt 1910 június 16-ig, mely napon az évfárá vizsgálatok megtartottak.

1. A multhoz képest a tantestületben a következő változás történt: Baumann Antal igazgató-tanító leköszönése folytán Neszt Rezső igazgatóvá, Milla Antal tanítóvá választott meg.

2. Iskolai ünnepélyt tartottunk március 13-án. Váradí Gyula tanító vezetésével a tanulók „Hymnus“ éneklése képezte az ünnepély megkezdését, a megnyitó beszédet Neszt Rezső tartotta, melyet a tanulók szavalatai követtek, míg Váradí Gyula a „Szózat“-ot énekelte a tanulókkal, amivel e hazafias emlékünnepe befejeztük.

3. Hivatalos látogatásban is volt részünk a lefolyt tanévben. Január 25-én Pethő János kir. s. tanfelügyelő látogatta meg az I. B. osztályt, április 3-án pedig Raffay László iparoktatási szakfelügyelő tett hivatalos látogatást az összes osztályokban. Megnyugvásunkra szolgál, hogy hivatott bírálónk a tapasztaltak felett, elismerésének adott kifejezést.

4. A rajztanítást a mult tanévhez képest annyiban fejlesztettük, hogy létesítettünk egy faipari szakrajz csoportot. A rajztanításának eredménye igen jónak mondható, dacára a sok nehézségeknek, melyekkel küzdenünk kell.

5. Szertáramkat ez idén is gyarapítottuk, különösen a szakrajzi szertár gazdagodott oly mintákkal, melyek az újabb modern irányzatot mutatják be.

6. A tanulók önképzéséről külön össze-jövedelek keretében a mi sajátlagos viszonyaink közepette nem volt módunkban gondoskodni. A tanoncok képzését a nevelés helyes elveire fektetni volt hivatva a „Kath. Tanoncotthon“ amely a folyó tanévben kezdte meg áldásos működését. Még csak a kezdet-kezdetén vagyunk s első sorban meg kell történnünk az iparosok részéről mutatkozó ellenszenvet, mely abban nyilvánul, hogy sokan nem látják szívesen a tanoncok humánus nevelését. Különösen ajánlom otthonunkat a vidéki szülők figyelmébe, kik teljes megnyugvással irathatják be ide ipari pályára készülő gyermekeiket.

7. Az iskola látogatás nem teljesen kifogástalan. A legtöbb esetben nem a tanulókon mulik az iskolába való pontos járás, hanem az iparostanótereken, akik sokszor minden elfogadható ok nélkül visszatartják a tanoncokat.

8. A jó viseletű és jó előmenetelű tanulók jutalmazására a felügyelő bizottság 50 K-át szavazott meg, melyből könyv, vagy rajzeszköz jutalomban a következő tanulók részesültek: Radonics Csedomé, Körmöci János, Czuczín Ignác előkészítő tanoncok, Blanusa Szilárd, Tesmánovics Szeptomir, König Lőrinc, Steinhart György I. A) oszt. tan. Dobler Ernő, Treuer János, Nagy István,

Galló György, Arth Béla II. oszt. Schlemender János, Tóth János, Vogl István, Kempl György, Regéc Dezső III. oszt. tanulók és Krebsz János, Arth Károly, Mathiasz Máttyás, Ábel Terenc és Lázics Péter I. B) osztályu tanulók.

E helyen is hálás köszönetet mondok a Tek. felügyelőbizottságnak, amiért ezen jutalmakat engedélyezni kegyeskedett.

9. Az 1909-1910. isk. év költségvetés szerint iskolánk fentartása 2970 K-ba került s így egy tanulónak iskoláztatása 14 korona 30 fillérbe került.

10. Helybeli tanulónk volt 98, vagyis a beírottak létszámának 48%, vidéki 106, vagyis 52%. A vidéki elem a multhoz képest emelkedést mutat.

11. A tanítási eredmény általában megfelelőnek mondható, ha számba vesszük azon végtelen sok nehézséget, melylyel a tanítás ezen fokán küzdenünk kell.

A magaviselet nem teljesen kifogástalan, de megnyugtató az a körülmény, hogy az elkövetett vétségek nem erkölcsi züllés, hanem folytonos rendetlenkedés. Büntény egyáltalán nem fordult elő.

Ezekben kívántam az év történetét e rövid kivonatban ismeretni, remélve, hogy a jövő évben kedvezőbb véleményt mondhatunk. Adja Isten, hogy úgy legyen!

Neszt Rezső
igazgató

HIREK

— **A kulai dalárda ma** — szombaton este — a Zöldkertben dalestélyt rendez. Kívánatos lenne, ha közönségünk a dalárda törekvéseit melyet a társadalmi élet emelése és a dal iránti szeretet fokozása érdekében kifejt, minél számosabb megjelenéssel támogatná.

— **Meghívó.** A „magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyulete“ kulai 286 sz. fiókpénztára 1910 június 29-én a Zöldkertben Öngyagsága Dr. Ormay Kálmánné úr-asszony és Mezey Zsigmond kir. tanácsos úr védnöksége alatt külön alapja javára dallal egybekötött jótékonycélu táncvigalmat rendez, melyre kívül címzett urat és becses családját tisztelettel meghívja. Belépődíj személyenként 1 K, családonként (3 szem.) 2.50 K. Kezdeté este fél 9 órakor. Felülízetések köszönettel fogadjatnak, mely összegek a budapesti hivatalos közlönyben és a Bácskai Közérdekben nyugtáztatnak.

— **Esküvő.** Mayer Miksa bankbizományos Kulán, f. hó 28-án tartja esküvőjét Kis-zomborban, Klein Rózsika kisasszonnyal.

— **Meghívó** a folyó hó 26-án (vasárnap) tövisi Rác Béla úr Bokréta pusztáján levő erdőben megtartandó polgári júnialisra. Ebéd fél 1 órakor. Zenét, a verbászi I. zenekar szolgáltatja. Hűsítő italokról, meleg (nyáron sült báránnyal) és hideg ételekről gondoskodik Tyovin István, vendéglős.

— **Huszonnyolcadikán** kezdődik meg Katz Sándor táncművész szünidei tánckurzusa Kulán, a Hungária szálloda nagy termében.

— **Famler Gusztáv Adolf** torzsai ág. ev. lelkész, gyámintézeti elnök közel 3 hétig tartó németországi útjáról f. hó 23-án tért haza Torzsára. A kitűnő lelkész Drezdában, Lipcsében és Göttingában igen nagy közönség előtt tartott szabad előadásokat a délmagyarországi evangélikus szórványokról, a torzsai szeretet és árvaházról és a magyarországi viszonyokról. Mindenütt nagyon szívesen fogadták és a Gusztáv Adolf egyesület mindenben támogatja a jeles lelképásztor törekvéseit.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Vuits Dusán okleveles tanítót a felsőkaboli községi elemi iskolához rendes tanítónak nevezte ki.

— **Kinevezés.** A földmivelésügyi miniszter Kovács Pál adai földmivelésiskolai segéd-tanárt állásának meghagyásával gazdasági szaktanárrá nevezte ki.

— **A tanfelügyelő szabadságon.** Faragó János kir. tanfelügyelő a ministeriumtól hat heti szabadságot kapott, melyet július 1-től kezd meg. Távolléte alatt Csapó Kálmán kir. segéd-tanfelügyelő helyettesíti.

— **Az ideji ujoncozás.** Az ideji tavasszal a sorozás elmaradt. A kimúlt országgyűlés tudvalevőleg nem szavazta meg az ujoncjutalékot, elkövetkezett az ex-lex is, tehát sorozni nem lehetett s az utolsó évüket szolgáló öreg katonák szivszorongva várják, hogy mikor lesz a sorozás, mikor veszik be katonáknak azokat a legényeket, akik őket a nehéz szolgálatban föl fogják váltani. Az öreg katonák reménykedése most már jogos. A honvédelemügyi miniszter ugyanis rendeletben utasította a törvényhatóságokat, hogy az ujoncozás előmunkálatait kezdjék meg, miután a változott politikai viszonyok nemsokára lehetővé teszik a sorozás megkezdését.

— **Halálozás.** Radványi G. Tivadar adai tanító, 32 éves korában Adán elhunyt.

— **Segédjegyzők és községi alkalmazottak országos gyűlése.** A „Segédjegyzők és Községi Alkalmazottak Országos Egyesülete“ július 11-én d.e. 10 órakor tartja Budapesten, a fővárosi vígadó nagytermében első rendes országos közgyűlését. Ez alkalomból adja át az egyesület vezetősége egy 1500 tagu küldöttség kíséretében emlékiratát gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnöknek, Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszternek, Jakabffy Imre belügyi államtitkárnak és gróf Tisza Istvánnak, mint a segédjegyzői kar régi jóakarójának. Az országos gyűlés alkalmából az „Amerikai Park“-ban 1500 terítékű társasvacsora lesz és a gyűlés résztvevői tiszteletére az igazgatóság a „Variété“-ben és a „Casino de Paris“-ban díszelőadást, fényes tűzijátékot és tombolát rendez. Jelentkezni folyó hó 28-ig az egyesület hivatalos lapjának, a „Közigazgatási Közönlöny“-nek szerkesztőségénél (Budapest, VII. Wesselényi-utca 32.) lehet, ahol a lap szerkesztője mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál.

— **A csantavéri vicinális.** A csantavéri állomásról a községbe vezetendő vicinális építését már megkezdték, így most már Csantavér községének forgalma és kereskedelme fel fog lendülni, mert eddig a vasúti állomás messzesége nagyon hátrányos volt Csantavér községére.

— **A 30 filléres díjak megszünése.** Az elemi népiskolai oktatás ingyenességéről szóló törvény a 30 filléres tanítói nyugdíj járulékok szedése 1910.11. tanévtől kezdve beszüntette, miért is ezen időtől — e címen — sem az általános összegeket sem a fejenként megállapított 30 fillért szedni illetve befizetni nem kell; kivéve a nem állami polgári és magán elemi iskolákat a melyeknek a tankötelesek után is szedendő lesz a fent jelzett járulékok.

— **Tanfolyam.** A földmivelésügyi miniszter az idén április hóban rendeletet adott ki, melyben azon elhatározása foglaltatik, hogy lelkészeknek, tanítóknak 8 napra terjedő tanfolyamot rendez a célból, hogy a hazánkban vadon termő gyógynövények szedését és értékesítését elsajátíthassák, hogy otthon, állandó lakóhelyükön azok rendszeres gyűjtését szervezhessék. A tanfolyam a kolozsvári m. kir. gazdasági akadémián f. évi július 31-től augusztus 9-ig lesz megtartva. A résztvenni óhajtókat a miniszter veszi fel és ingyen lakásba és fejenként utiköltség és napidíj fejében 64 K általánosan fognak részesülni. A kérvény a felvétel iránt június 29-ig adandó be.

— **Megrágalmazott segédjegyző.** A szabadkai törvényszékhez Gyömrey György szeghegyi napszámos, Lénárt Pál kishegyesi kovácsmester és Gergely János kishegyesi ügynök egy „felebbezés“-nek címzett iratot terjesztettek be, amelyben Vidákóvits Mihály kishegyesi segédjegyzőről azt állítják, hogy ő akkor, amidőn hármuk ellen hatóság elleni erőszak büntette miatt vizsgálatot indítottak, „a nyomozat vezetésénél erőszakosan járt el, a nyomozati iratok nem hitelt érdemlők, a felvett jegyzőkönyvek hamisak s ez okozta megbüntetésüket“. A királyi ügyészség mind a három rágalmozó ellen vádat emelt. A szabadkai törvényszék ennek alapján Gyömreyt és Lénártot fejenként három napi, Gergelyt pedig öt napi fogházra és valamennyit tíz korona pénzbüntetés lefizetésére ítélte. A vádlottak fe-

lebbeztek, de a szegedi kir. ítélőtábla büntetőtanácsa helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

— **Csatornabővítési munkák.** A titeli Duna-Tisza töltésfenntartási és belvízszabályozó társulat 194,978 m³ csatornabővítési munkára hirdet versenytárgyalást. Ajánlatok 1910 július 5-én d.e. 9 óráig nyújtandók be a társulat igazgatóságához „Ajánlat a csatornabővítési munkákra“ felirattal. Bánatpénz 20,000 K, mely július 4-ének d.u. 5 órájáig a társulati pénztárnál helyezendő letétbe. Az általános és részletes feltételek, továbbá a tervek Titelen e rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

— **Zsákjelző festék.** Igen egyszerű módon lehet zsákok jelzésére való szép, gyorsan száradó és olcsó festéket előállítani. 250 gr. gyantát és 200 gr. közönséges sellakot oldunk fél liter langyos borszeszben, zárt palackban, 12 órán át. Ha ezt a lakszerű oldatot jól összerázzuk, hozzá keverünk 200 gr. frankfurti feketét és készen van a festék, mely sem vízben, sem olajban nem oldódik. A frankfurti fekete festék helyett, bármely más festéket is vehetünk.

— **Cséplőgéptulajdonosok figyelmébe.** A Kereskedelemügyi m. kir. Minister Úr 52798/VI—A/909 sz. rendelete alapján a Zombori Kerületi Munkásbiztosító Pénztár a következőkről értesíti a kerületéhez tartozó cséplőgéptulajdonosokat: Azok az egyének, illetőleg cséplőgéptulajdonosok, akik cséplőgépet leginkább (ha nem is kizárólag) azért tartanak, hogy azzal főképpen mások terményét pénzért vagy természetben adandó részért kicsépeljék, tehát akik ehhez képest a csépléssel iparszerűleg foglalkoznak és iparigazolványkötelezettek, alkalmazottaikat az 1907. évi XIX. tc. értelmében fenti pénztárnál tartoznak biztosítani. A fentiek nemcsak a cséplő, hanem más mezőgazdasági gépeknél alkalmazott munkásoknak az id. törvény értelmében való biztosítása tekintetében is irányadóul veendő. Felhívja tehát a pénztár a cséplőgéptulajdonosokat, hogy alkalmazandó munkásaikat a munkába állástól számított legkésőbbi 8 nap alatt vagy közvetlenül a Ker. Munkásbiztosító Pénztárnál, vagy annak helyi bizalmifőnökinél bejelenteni el ne mulasszák, mert mulasztás esetében az 1907. évi XIX. tc. 12. §-ába ütköző és ugyanezen törvény 187. és következő §-ai szerint büntetendő kihágás tényálladékát követik el.

— **Pályázati hirdetmény a gyertyamosi magyarnyelvterjesztő egyesület szegedi konviktusaija való felvétel tárgyában.** A gyertyamosi magyarnyelvterjesztő egyesület Szegeden két fiúnevelő intézetet tart fenn és pedig a Szentháromság utca 9 sz. alatt Rómer Péter áll. főgymn. hittanár igazgatása alatt és a Kossuth utca 25. sz. alatt Dr. Lippay György áll. főgymn. rendes tanár vezetése mellett. Azon szülők vagy gyámok, kik fiaikat ez intézetek valamelyikébe felvétetni óhajtják, ebbeli szándékukat július 10-ig jelentsék be a két igazgatóság bármelyikénél írásban. E kérvényhez melléklendők a már a szünnapokban közlendő iskolai beiratás céljából is szükséges okmányok u.m. keresztlevél, iskolai bizonyítvány és oltási vagy ujjraoltási bizonyítvány. Az ellátási díj mindkét intézetben egyformán évi 360 K és azonfelül 35 K, mint felvételi díj szerepel. A fizetett díjak fejében a növendékek részére lakás, ételmezés, mosás, fűtés, világítás és tanári felügyelet jár. A ruházat, tandíj és egyéb iskolai kiadások külön terhelik a szülőket. A növendékek egyenruhát kötelesek hordani. Az intézet célja az idegenajku tanulók magyarságosítása lévén, úgy a magyar nyelv, mint a magyar szellem ápolása tekintetéből is a társalgási nyelv a magyar. Mindkét intézet felett a főfelügyeletet a tankerületi kir. főigazgatóság gyakorolja. Prospektussal az igazgatóságok bármelyike készsággel szolgál.

Gabona árak: Budapesten:

Buza	—	—	10.50
Zab	—	—	7.24
Tengeri	—	—	5.46
Kulán:			
Buza	—	—	10.—
Zab	—	—	6.20
Tengeri	—	—	4.70

PAPIROSSZALVÉTÁK kaphatók Berkovits könyvnyomdájában Kulán

Gyermekjáték
a Schacht szappannal való mosás,
merl egyszerre tisztít és fehérít is,
s meglakart minden fáradságot
és megzűlést!

2513 sz. 1910

Pályázati hirdetés

Kiskér községben megüresedett s évi havi előleges részletekben fizetendő 600 K fizetés és 200 K drágasági pótlékkal javadalmazott *községi írnoki* állásra pályázatot nyitok s felhívom pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám *folyó évi július 20-ig* annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kula, 1910 június 16.

1-2 *Dr. Buday, főszolgabíró*

Nyári szövet és lüster különlegességekből úri öltönyök méret szerint, remek szabásban

VÁSZON ÖLTÖNYÖK . . . 10 forinttól

Ifj. ÁBEL JÓZSEF angol szabó üzletében KULÁN a jóbizottsággal szemben (saját házában)

20
fort.-tól

Jó, 2 és 3 éves

„Cormick“ kéve-rakók

olcsón, — készpénzfizetés mellett — kaphatók

THEISZ F. és FIAI cégnél

KLJUC pusztán. Poszt: SURCIN (Szerémszék)

JURSZIK JÁNOS

Üveg, porcellán, tükör, kép és china-ezüst áru raktára

KULA (FERENC-JÓZSEF-TÉR)

E szakmában

a legolcsóbb bevásárlási forrás

Tanone felvétetik

Aki valamit eladni, venni óhajt, az hirdessen a

BÁCSKAI heti-
KÖZÉRDEK lap-
ban

Hirdetési árak:

Egész oldal 25 K,
Féloldal 14 K,
Negyedoldal 10 K,
Nyolcadoldal 6 K,
Tizenhatod 3 K,

Kishirdetés 5 sorig 1 K

Alapítva 1879. Villamos üzem. Telefon 14.

Berkovits Márk Kula.

Könyvnyomda. Könyvkötészet.

Papir- és könyv-kereskedés.

Községi, ügyvédi nyomtatványok, papir és író-szerek nagy raktára.

Irodai- és díszpapírok, írószerek stb. valóságos gyári áron.

Takarékpénztári

betétkönyvek és részvények díszes kivitelben.

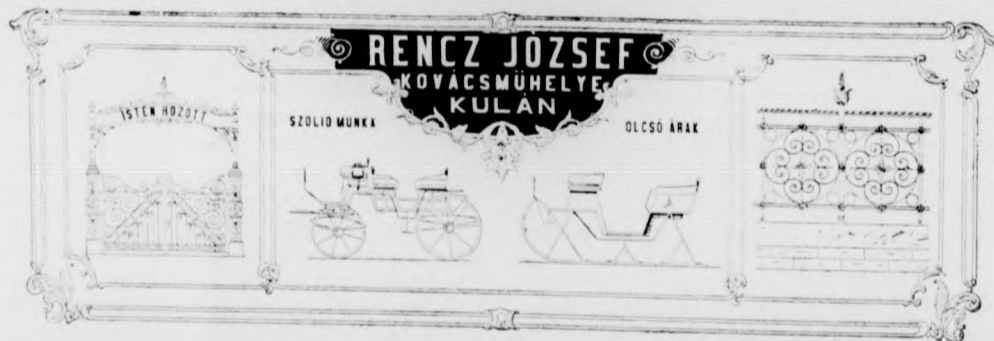
Művészies rajzu **meghívók** több színben.

Gondoskodjunk megélhetésünkről rokkantságunk és aggságunk idejére!

Minden ipari, gyári v. földművelő munkás, önálló iparos vagy bármely más, rendszeres foglalkozású férfi v. nő, ha 14. életévét betöltötte, iratkozzék be az 1893-ban alakult

Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíj Egyletibe

Felentkezni lehet a kulai fiókpenztárnál az Ipartestületben, ahol bővebb felvilágosítás is nyerhető.

Készíték díszes kivitelben sir- és kert-rácsokat, vaskapukat, továbbá modern szerkezetű hintókat, homokfutó és vadászkocsikat. Minták raktáromon megtekinthetők. Költségvetéssel és rajzzal díjtalanul szolgálok levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolok.

Levélpapír

újdonságok

20 f, 50 f, 60 f,
1, 1.20, 2 és 3 K
árban

Berkovits
nyomdájában
Kulán

PONGRÁC A. SÁNDOR ÚRI-SZABÓ DIVAT-TERME :: KULÁN

A Technológiai Iparmúzeumban tartott mestertanfolyamon képesítést nyert mint szaktanító.

Elsőrangú úri szabóság. Magyar, angol, skót gyártmányú szövetek raktára. Vidéki levéli meghívásra személyesen megjelen.

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemű könyvnyomdájában, Kulán